

Ady temetése pedig a forradalmak korának legnagyobb irodalmi demonstrációja volt. Ez azonban már átvezet Babits — itt először közölt — gyászbeszédéhez. Kétszülő könyvben Ady és Babits viszonyának és kölcsönhatásainak történetéről vagy hatvan olyan dokumentumot közlök, amely Babits egyre növekvő megértéséről, mélységes nagybecsüléséről és újra meg újra hangsúlyozott értéktudatáról Ady iránt élénk bizonyosságot tesz. Az Ady-irodalom egyhangúan elismeri, hogy a világháborús években, nem utolsósorban a közös üldözés nyomán rendkívül közel került egymáshoz a két költő. Babitsnak Adyhoz intézett köszönőlevele a neki dedikált fényképért, Székely Aladár kettőjükéről együtt készített öt gyönyörű fényképfelvétele, Babits Adyval való téli szánútjáról írt verse (Tiszatáj, 1973/11.), gyakori látogatásai a Veres Pálné utcában a legszűkebb baráti kör tagjai között valóságos dokumentumsorozata jóbarátságuknak. Ady halála Babitsot súlyosan megrendíti, 1919. január 1-től Osvát Ernő helyett ő lesz a Nyugat szerkesztője, miután 1917. újév óta Adyval együtt jegyezték már a lapot mint szerkesztők. Ady halálakor ő írja a Nyugat gyászjelentését, őtöle származik a Nyugat vezércikke, és végül őrá hárult a Nyugat második Ady-számának megszerkesztése. A Nemzeti Múzeumban Ady ravatalánál Bíró Lajos, Jászi Oszkár, Kernstok Károly, Kunfi Zsigmond, Móricz Zsigmond, Schöpflin Aladár mellett Babits mondott gyászbeszédet, ő a Nyugat nevében. A korabeli napi sajtó természetszerűen elsősorban a kormány tagjainak beszédeit közölte, Babits viszont sem a gyászbeszédet, sem ide szánt ódáját nem vette be az általa szerkesztett Ady-számba, pedig ahhoz még egy utószót is fogalmazott. Beszédének szövege élete végéig többször megismételt véleményét hangsúlyozta Ady vezéri szerepéről és biztos halhatatlanságáról. Hatvány Ady halotti maszkját megküldte neki, ezt, valamint a halottas ágyon készült fényképet, Ady neki dedikált fényképét és közös képüket lakásában élete végéig megőrizte.

GÁL ISTVÁN

